

Tuoteväärennöksistä aiheutuu kuluttajill entistä enemmän riskejä

- Viisi prosenttia suomalaisista on erehtynyt ostamaan tuoteväärennöksen
- Tuoteväärennökset voivat aiheuttaa vakavia terveys- ja turvallisuusriskejä
- EU:n tuonnista 6,8 prosenttia on väärennöksiä, joiden arvo on 121 miljardia euroa
- Lääkeväärennösten maailmanlaajuisen kaupan arvo on neljä miljardia euroa

Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston tekemän tutkimuksen [Euroopan kansalaisista ja henkisestä omaisuudesta](#) mukaan kuluttajilla on edelleen vaikeuksia erottaa aitoja tavaroita väärennöksistä.

Lähes joka kymmenes (9 %) eurooppalainen sanoi erehtyneensä ostamaan väärennöksiä. Tässä on huomattavia eroja EU:n jäsenvaltioiden välillä. Harhaanjohtettuja kuluttajia on eniten Bulgariassa (19 %), Romaniassa (16 %) ja Unkarissa (15 %). EU:n pienimmät luvut ovat puolestaan Ruotsissa (2 %) ja Tanskassa (3 %). Suomessa osuus oli kolmanneksi pienin (5 %).

Tuoteväärennösten aiheuttama epävarmuus aiheuttaa jatkossakin huolta EU:n kansalaisille, sillä verkkokauppa kasvaa koko maailmassa räjähdysmäisesti, ja Eurostatin mukaan yli 70 prosenttia eurooppalaisista teki verkko-ostoksia vuonna 2020. Tutkimuksen mukaan kolmasosa (33 %) eurooppalaisista mietti, onko heidän ostamansa tuote aito.

[EUIPO:n ja OECD:n yhteisen tutkimuksen](#) mukaan väärennösten osuus EU:n tuonnista on 6,8 prosenttia ja arvo 121 miljardia euroa. Väärennöksiä on kaikilla aloilla kosmetiikasta, leluista, viinistä, muista juomista ja elektroniikasta vaatteisiin ja jopa torjunta-aineisiin. Väärennökset voivat aiheuttaa kuluttajille vakavia terveys- ja turvallisuusriskejä etenkin vaarallisille kemikaaleille ja muille vaaroille altistumisen vuoksi.

Covid-19-pandemian aikana tuoteväärennökset aiheuttavat entistäkin enemmän huolta. Lääkeväärennökset, kuten antibiootit ja kipulääkkeet, ja viime aikoina muiden lääketieteellisten tuotteiden, kuten henkilönsuojainten ja kasvosuojusten väärennökset, ovat levinneet nopeasti. Ilmiöstä on tullut erittäin näkyvä, kun väärentäjät käyttävät hyväksi ihmisten epävarmuutta kehittyvistä hoidoista ja rokotteista.

Terveys- ja turvallisuusriskien lisäksi väärennökset aiheuttavat usein tietoturvaloukkauksia ja taloudellisia tappioita.

Oikeudenloukkaajia houkutteleviin markkinoihin kuuluu myös digitaalinen piratismi. Laiton IPTV:n – verkkoyhteyden avulla hankitun televisiosisällön – käyttö aiheuttaa huomattavia tappioita. Laittoman IPTV:n tarjoajat ansaitsevat EU:ssa vuosittain lähes miljardi euroa ja vahingoittavat sisällöntuottajia ja laillisia yrityksiä.

Teollis- ja tekijänoikeusrikollisuus on tuottoisaa toimintaa, jossa on mukana rikollisjärjestöjä. Väärentämisen ja piratismiin yhteyksistä muihin rikoksiin, kuten huume- ja ihmiskauppaan, kyberrikollisuuteen tai petoksiin, on yhä enemmän näyttöä.

EUIPO:n pääjohtaja **Christian Archambeau** on todennut seuraavasti:

Henkinen omaisuus on Euroopan arvokkaimpia voimavaroja, ja se on keskeinen tekijä yhteiskuntamme ja taloutemme elpymisessä, erityisesti pienyritysten kannalta. Covid-19-pandemia on kärjistänyt teollis- ja tekijänoikeusrikollisuutta koskevaa ongelmaa, kun väärennettyjen lääkkeiden ja lääketieteellisten tuotteiden määrä kasvaa ja uhkaa kansalaisten terveyttä ja turvallisuutta. Kyse on pitkään jatkuneesta ongelmasta, joka nivoutuu usein muihin laittomiin toimiin. Se edellyttää kiireellistä, päättäväistä ja koordinoitua toimintaa, ja se on hiljattain nimetty yhdeksi EU:n kymmenestä tärkeimmästä painopisteestä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa.

PK-YRITYKSET JA TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUSPIRATISIMI

Kuluttajiin kohdistuvien vaikutusten lisäksi väärennökset aiheuttavat myös merkittävää vahinkoa EU:n taloudelle ja erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset). EUIPO:n julkaiseman [teollis- ja tekijänoikeuksia käsittelevän pk-yritysten tulostaulun](#) mukaan **neljäsosa Euroopan pk-yrityksistä sanoo kärsineensä teollis- ja tekijänoikeuspiratismista. Pelkästään Suomessa osuus on 16,8 prosenttia.**

Tavaramerkkien tai patenttien kaltaisia teollis- ja tekijänoikeuksia omistavat yritykset ilmoittivat, että ne olivat oikeuksien rikkomisen vuoksi menettäneet tuloja (33 %), niiden maine oli vahingoittunut (27 %) ja ne olivat menettäneet kilpailuedun (15 %).

Nykyään alle yhdeksän prosenttia kaikista EU:n pk-yrityksistä omistaa rekisteröityjä teollis- ja tekijänoikeuksia. Niitä omistaville teollis- ja tekijänoikeuksien merkitys on kuitenkin suuri: patenttien, yhteisömallien tai tavaramerkkien kaltaisia teollis- ja tekijänoikeuksia omistavien pk-yritysten työntekijäkohtaiset tulot ovat 68 prosenttia suuremmat kuin niitä omistamattomilla, ja niiden työntekijöiden palkat ovat muita suuremmat.

EUIPO on käynnistänyt yhdessä Euroopan komission ja jäsenvaltioiden teollis- ja tekijänoikeusvirastojen kanssa [Ideas Powered for Business-ohjelman](#), jolla lisätään tietoisuutta teollis- ja tekijänoikeuksien arvosta ja autetaan pk-yrityksiä parantamaan kilpailukykyään markkinoilla. Ohjelmaan kuuluu myös [20 miljoonan euron pk-yritysrahasto](#). Aloitteella tuetaan teollis- ja tekijänoikeuksien arviointipalveluita, ja sen avulla voi saada 50 %:a alennusta tavaramerkki- ja mallihakemusten maksuista kansallisella, alueellisella tai EU:n tasolla. Sillä myös autetaan tuhansia pk-yrityksiä laatimaan teollis- ja tekijänoikeusstrategiansa näinä haastavina aikoina.

TIETOJA EUIPOSTA

[EUIPO](#) on Euroopan unionin erillisvirasto, jonka toimipaikka on Alicantessa, Espanjassa. Se hallinnoi Euroopan unionin tavaramerkkien (EUTM) rekisteröintiä ja rekisteröityjä yhteisömalleja (RCD), jotka molemmat tarjoavat teollis- ja tekijänoikeuksien suojan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. EUIPO harjoittaa myös yhteistyötä Euroopan unionin kansallisten ja alueellisten teollis- ja tekijänoikeusvirastojen kanssa.

[Teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausten eurooppalainen seurantakeskus](#) perustettiin vuonna 2009 tukemaan teollis- ja tekijänoikeuksien suojelua ja valvontaa ja auttamaan teollis- ja tekijänoikeusloukkausten kasvavan uhan torjunnassa Euroopassa. Seurantakeskus siirrettiin EUIPOon Euroopan parlamentin ja neuvoston 5. kesäkuuta 2012 antamalla asetuksella (EU) N:o 386/2012.

Yhteystiedot tiedotusvälineille

EUIPO:n viestintäyksikkö

Puhelin: +34 653 674 113

press@euipo.europa.eu